

Khái niệm mô hình quan hệ
Cấu trúc: định nghĩa cơ sở dữ liệu như là một tập hợp các quan hệ (Relations).
Toàn vẹn: tính toàn vẹn của cơ sơ dữ liệu được duy trì trong mô hình quan hệ bằng cách sử dụng khóa chính và khóa ngoại.
Thao tác: Một tập hợp các phép toán thao tác trên dữ liệu như phép toán tập hợp, phép toán quan hệ

Khái niệm mô hình quan hệ
Miền giá trị (Domain): là tập giá trị hợp lệ của một thuộc tính trong một quan hệ.
Lược đồ quan hệ R(A1, A2, ..., An)
D: miền giá trị của Ai ký hiệu dom(Ai)
Ràng buộc miền giá trị (Domain constraint): là điều kiện mà các thể hiện của quan hệ phải thỏa mãn. Mỗi giá trị trong domain là nguyên tố.
Ví dụ:
Số CMND là tập các số từ 0 đến 9

7

Khái niệm mô hình quan hệ
Một thể hiện r của lược đồ quan hệ R(A1, A2, ..., An) được ký hiệu là r(R), là một tập hợp của n-tuples r = {t₁, t₂, ..., t_m}.
Mỗi n-tuples t là một danh sách có thứ tự của n giá trị t = <v₁, v₂, ..., v_n>, với vị, 1 ≤ i ≤ n, là một phần tử của dom(A) hoặc một giá trị đặc biệt null.
Giá trị thứ i trong bộ t tương ứng với thuộc tính Ai được biểu diễn bằng t[Ai].

Các ràng buộc của quan hệ

Ràng buộc khóa (Key Constraints): một quan hệ được định nghĩa như là một tập hợp các bộ (tuples). Tất cả các bộ trong một quan hệ phải là duy nhất.

Khóa (key): Một thuộc tính hoặc một tập các thuộc tính dùng để xác định một dòng trong một quan hệ. Khóa được chia thành 3 loại:

Siêu khóa (Super key)

Khóa dự tuyển (Candidate key)

Khóa chính (Primary key)

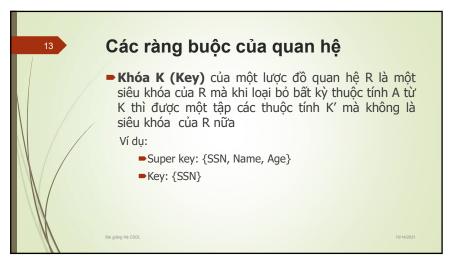
10

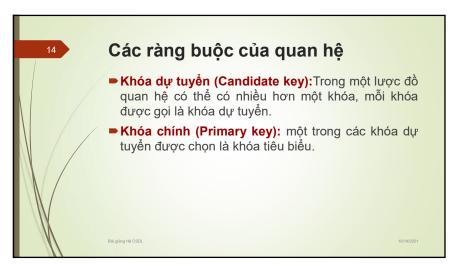
Các ràng buộc của quan hệ

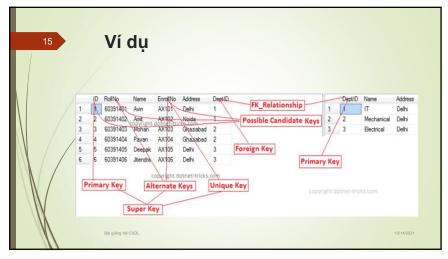
Siêu khóa (Super key) của R: là một tập thuộc tính SK của R sao cho không có hai bộ hợp lệ bất kỳ trong thể hiện của quan hệ r(R) có giá trị trùng nhau tại tập thuộc tính SK.

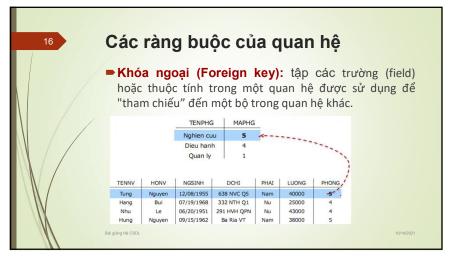
Cho hai bộ bất kỳ t1 và t2 trong r(R) thì ta có t1[SK] ≠ t2[SK].

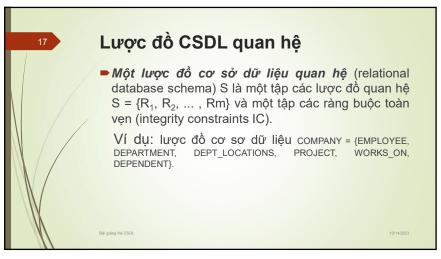
Các ràng buộc của quan hệ 12 ►Ví dụ: cho lược đồ quan hệ Nhanvien(MaNV, Hoten, Ngaysinh) với một thể hiện của lược đồ Nhanvien MaNV Hoten Ngaysinh NV01 Nguyễn Nam 1/1/1999 NV02 Nguyễn Nam 1/1/1999 NV03 Trần Minh 1/1/1999 NV04 Huỳnh Chi 2/1/1999 NV04 Hoàng Anh Liệt kê các siêu khóa của lược đồ quan hệ Nhanvien?

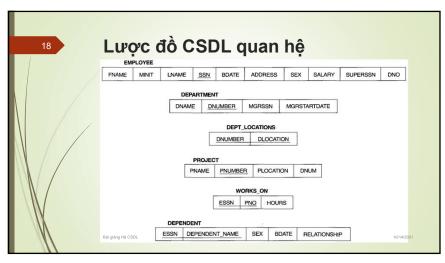

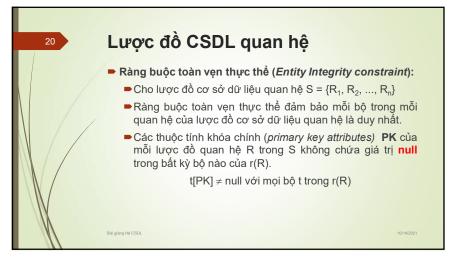

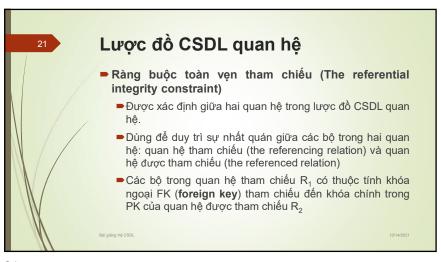

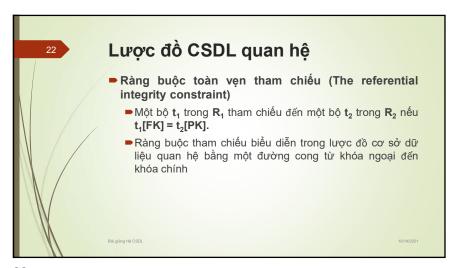

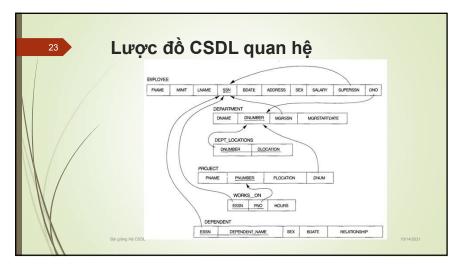

	EMPLOYEE	FNAME	MINIT	LNAME	SSN	BC	ATE	ADDRESS	SEX	SALARY	SUPERS	SN D	OW
		John	В	Smith	123456789	1965-0	11-09	731 Fondren, Houston, TX	M	30000	3334458	55	5
		Franklin	T	Wong	333445555	1955-1	2-08	638 Voss, Houston, TX	M	40000	8886655	55 1	5
		Aicia	J	Zelaya	999887777	1968-0	11-19	3321 Caste, Spring, TX	F	25000	9876543	21	4
		Jermiler	S	Walace	987654321	1941-0	6-20	291 Berry, Betake, TX	P	43000	88896555	55	4
19	- 1	Ramesh	K	Narayan	666884444	1962-0	9-15	975 Fire Oak, Humble, TX	M	38000	3334455	55 5	5
9	1	Joyce	Α.	English	453453453	19724	7-31	5631 Plice, Houston, TX	F	25000	33344550	55 1	5 (
		Ahmad /	v	Jabbar	987987987	1969-0	3-29	960 Datas, Houston, TX	3.0	25000	9876543	21 .	4
	- 1	James	E	Borg	888665555	1937-1	1-10	450 Stone, Houston, TX	M	55000	nut		1
								7-7-7-8	0.41		1,-		00000
								DEPT_LOCATION	NS C	NUMBER	DLOCATIO	INC	
										1	Houston	-	
										4	Stafford		
	DEPARTMEN	DEPARTMENT DNAME			DNUMBER		SN	MGRSTARTDATE		5	Belare	$\neg$	
	-		hosearch		5	33344	1005	1988-05-22	-	5	Sugartani	4	
			Administration		4	98765-	321	1995-01-01			Houston		
		,	foadquerte	res	1	888000	1555	1981-06-19				_	
	WORKS ON	ESS	ı D	NO HO	DURS								
	1101110_011	1234567			32.5								
		1234567			7.5								
		666884			40.0								
		4534534			20.0								
/ /		4534534			20.0	FR	OUECT	PNAME	PNUMBER	PLOCA	TION I D	NUM]	
					10.0		ACOEC I				-	NUM	
/		3334455		2									
								ProductX	- 1	Bolis		5	
		3334456	65	3	10.0			ProductY	2	Suga	rined	5	
			65 1	3				ProductY ProductZ	2	Suga Hous	rland ton	5	
		3334456 3334456	65 1 65 2	0	10.0			ProductY ProductZ Computerization	2 3 10	Suga Hous Staft:	rtand ton ord	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456	65 1 65 2 77 3	0 0	10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456 9998877	65 1 65 2 77 3	0 1	10.0			ProductY ProductZ Computerization	2 3 10	Suga Hous Staft:	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456 9998877	55 1 55 2 77 3 77 1 67 1	3 0 0 0 0 0	10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456 9998877 9998877	55 1 55 2 77 3 77 1 67 1	3 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 9998877 9998877 9879876	55 55 1 55 2 77 3 77 1 67 1 67 3	3 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456 9998877 9998877 9879876 9876543	65 1 65 2 777 3 777 1 67 1 1 67 3 21 21 21 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		3334456 3334456 3334456 9996877 9879876 9879876 9876543	65 1 65 2 777 3 777 1 67 1 1 67 3 21 21 21 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization	2 3 10 20	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
	DEPENDENT	3334456 3334456 3334456 9996877 9879876 9879876 9876543	555 1 55 1 55 2 777 3 777 1 67 1 67 3 21 3 21 2 55 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0	SEX	BDATI	ProductY ProductZ Computerization Reorganization Newbenefits	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
	DEPENDENT	3334455 3334455 999887 999887 987987 987987 9876542 9878542 8899655	55 1 55 1 65 2 777 3 777 1 67 1 21 22 21 22 555 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0	SEX	BDAT	ProductY ProductZ Computerization Recognisation Newbonetts FIELATION/SHIF	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
	DEPENDENT	3334450 3334450 3334450 9998877 9879870 9879870 9878542 9878542 8898650	555 1 556 2 777 3 777 1 667 1 667 3 621 3 221 2 555 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0			ProductY ProductZ Computerization Reorganization Newbenetts RELATIONISHER 26 DAUGHTER 26	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
	DEPENDENT	333445/ 333445/ 333445/ 999867/ 987967/ 987967/ 9879654: 987654: 987654: 987654:	355 1 365 2 377 3 777 1 867 3 821 3 221 2 255 2	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0	F	1986-04-0	ProductY ProductZ Computerization Recognisation Newborsetts FELATIONSHIP S DAUGHTER S DOLUMETER S DOLUMETER	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
	DEPENDENT	333445/ 333445/ 333445/ 333445/ 999887/ 987987/ 9878542 889965/ 889965/ ESS	355 1865 1865 1867 13777	2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0	F	1986-04-0	ProductY ProductY ProductZ Computerization Recognification Newborietts E RELATIONSHIE DAUGHTER DE DOUGE SON SPOUSE	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	
		333445 3334455 999887 999887 987854 987854 8898655 ESS 33344 33344 98785	555 1555 1555 1555 1555 1555 1555 1555	3 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0 10.0	F M F	1986-04-0 1983-10-0 1958-05-0 1942-02-0	ProductY ProductY ProductZ Computerization Recognization NewCountils E RELATIONSHIP FIG. DAUGHTER 55 SON 23 SPOUSE 39 SPOUSE	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	10/
		3334456 3334456 3334456 9998871 9879871 9879674 9878542 9878542 8899655	355 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	DEPENT	1000 1000 1000 1000 1000 1000 1000 100	F M F	1986-04-0 1983-10-0 1958-05-0	ProductY	2 3 10 20 30	Suga Hous Staff: Hous	ritand ton trd	5 5 4	101

Các thao tác có thể vi phạm các ràng buộc

Các thao tác trên các quan hệ có thể vi phạm các ràng buộc: insert, update, delete.

Insert: chèn thêm một hoặc nhiều bộ vào một quan hệ.

Update: thay đổi giá trị của các thuộc tính trong các bộ.

Delete: Xóa các bộ trong quan hệ.

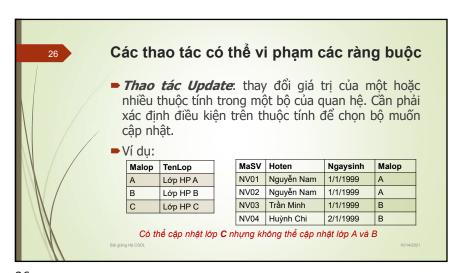
Khi thực hiện các thao tác trên có thể vi phạm các ràng buộc:

Ràng buộc miền giá trị (Domain constraint)

Ràng buộc toàn vẹn thực thể (Entity integrity)

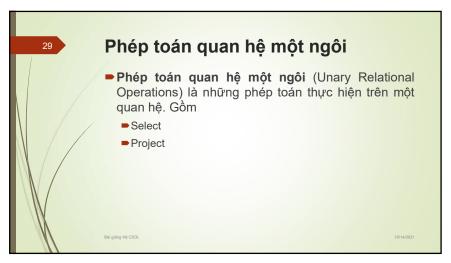
Ràng buộc toàn vẹn tham chiếu (Referential integrity).

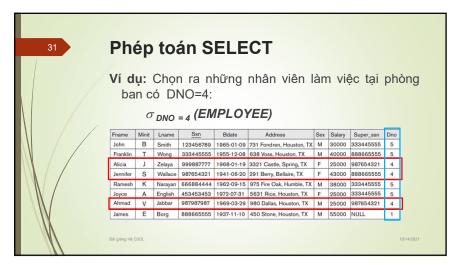

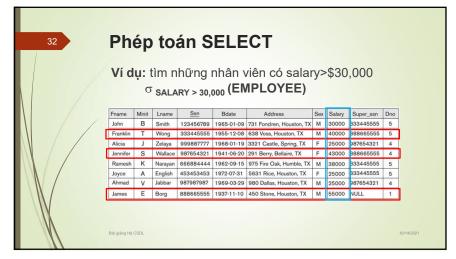

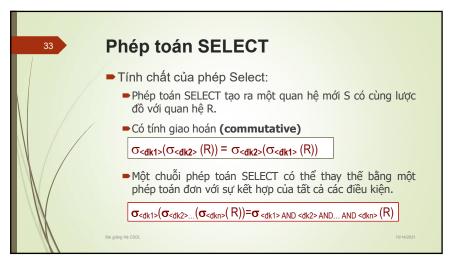
Khái niệm
Đại số quan hệ là các phép toán thực hiện trên mô hình quan hệ.
Giúp người dùng truy xuất dữ liệu theo yêu cầu, kết quả của phép toán là một quan hệ mới.
Có thể chia thành 3 nhóm:
Nhóm thao tác CSDL: Select, Project
Kết hợp (Combined set): Cartesian (x), Join( )
Phép toán tập hợp (Set operations): Union, Intersection, rename, Set Difference, Division.

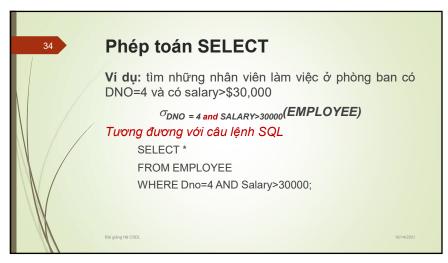

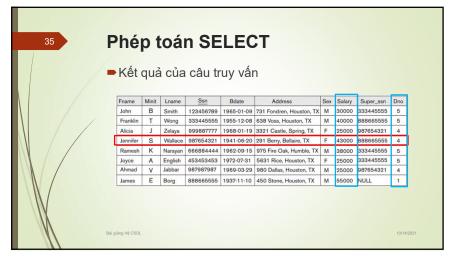
29 30

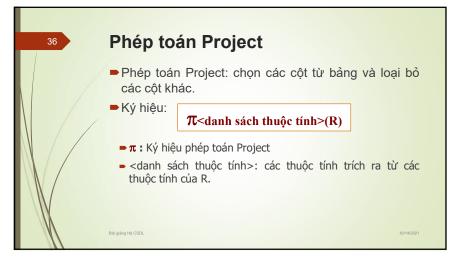

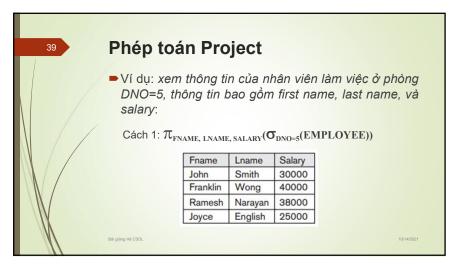
Phép toán Project

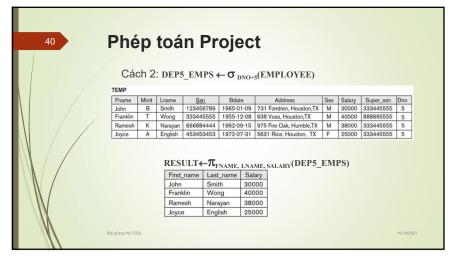
Tính chất:

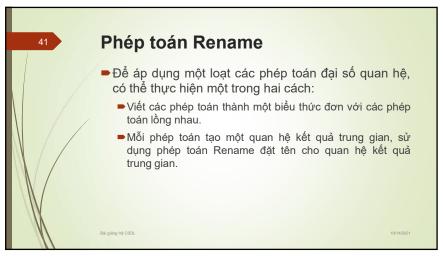
Phép Project loại bỏ các bộ trùng lắp
Số bộ trong kết quả của phép Project luôn <= số bộ trong R.

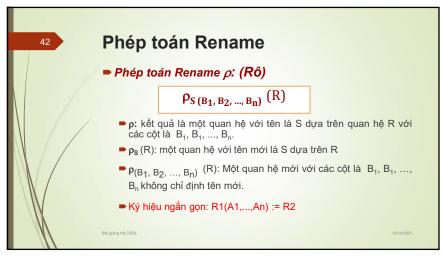
Nếu danh sách các thuộc tính bao gồm khóa của R thì số bộ trong kết quả luôn bằng với số bộ trong R

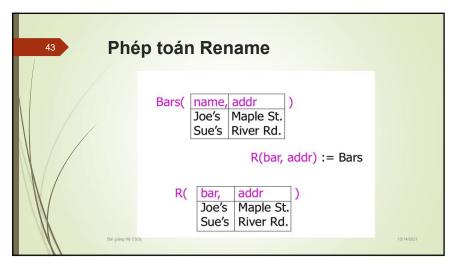
37

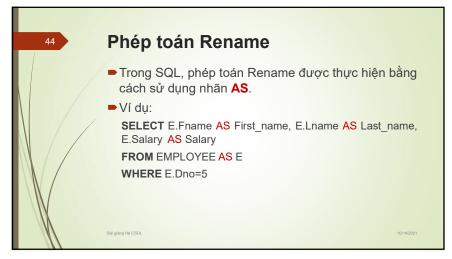

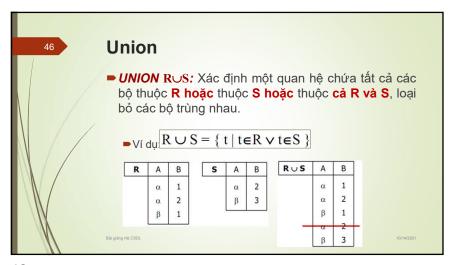

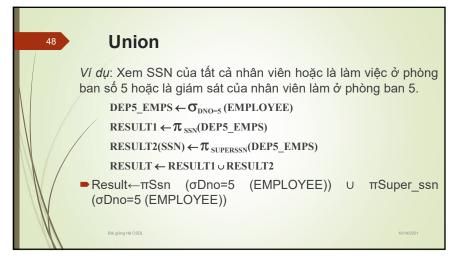

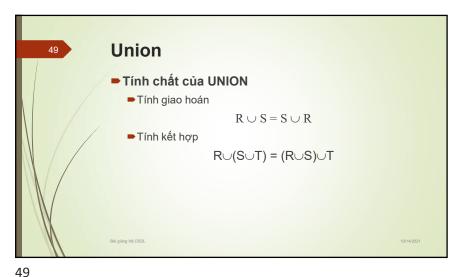

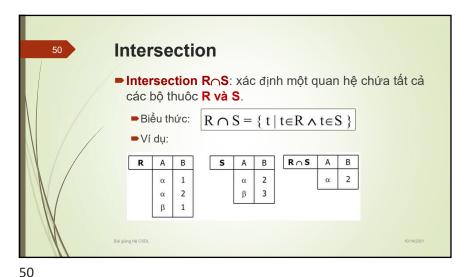

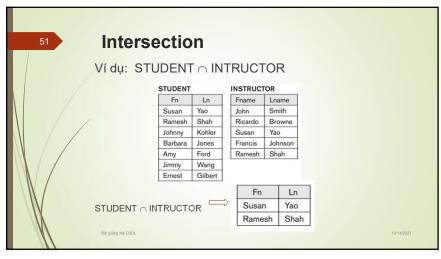

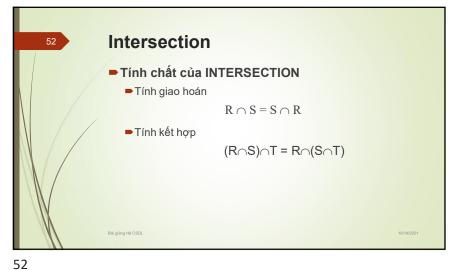

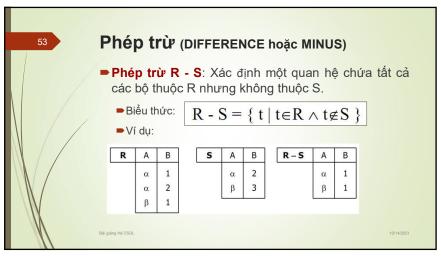

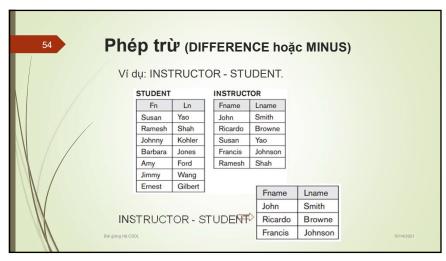

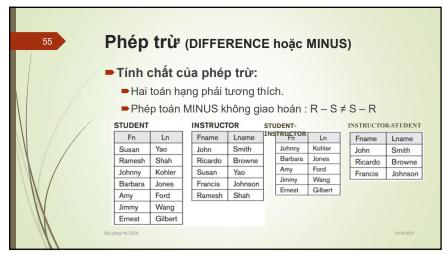
•

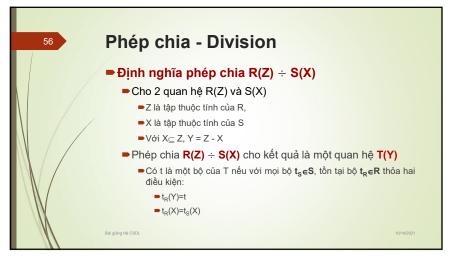

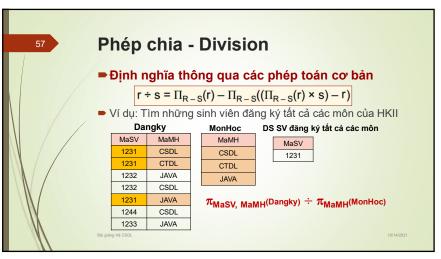

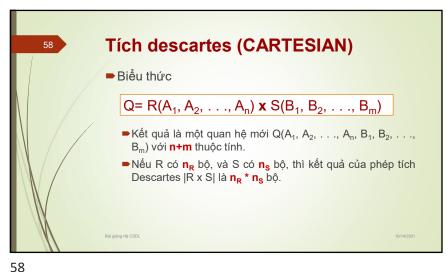

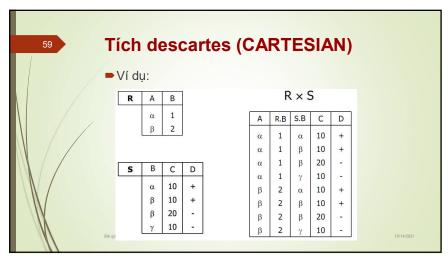

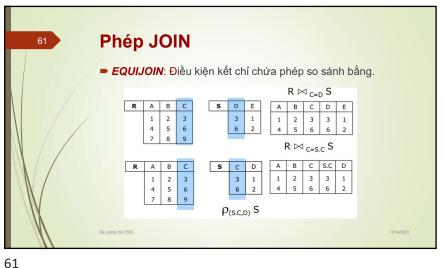

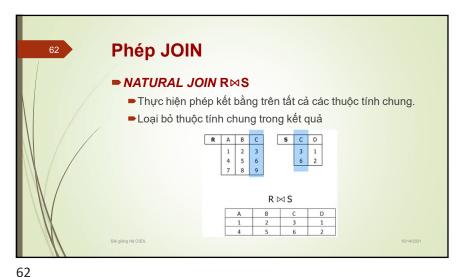

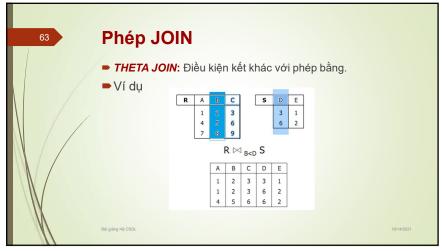

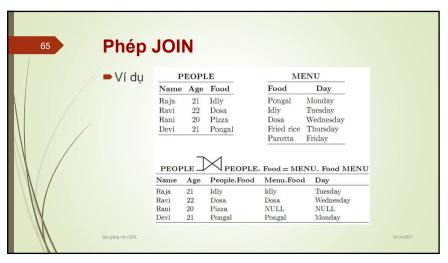

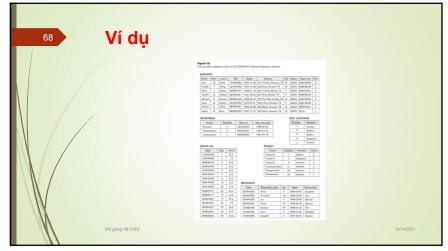

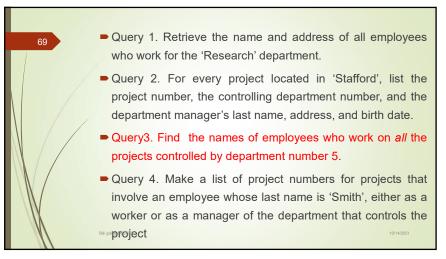

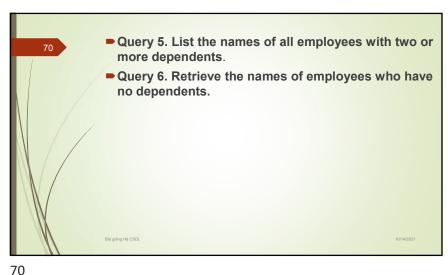
Hàm tổng hợp và Phân nhóm

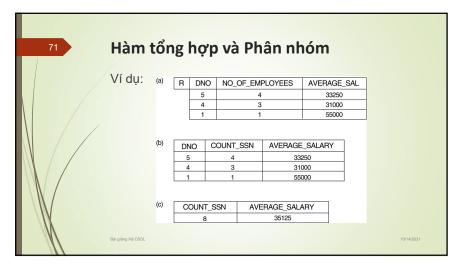
Một loại yêu cầu mà không thể thực hiện bằng các phép toán đại số quan hệ cơ bản là thực hiện các chức năng tổng hợp trên một tập giá trị từ CSDL.

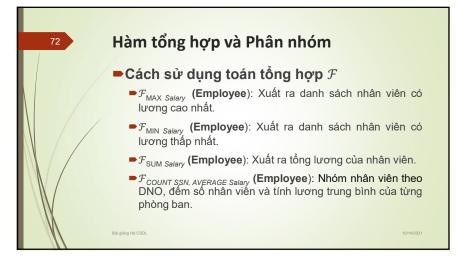
Các hàm tổng hợp được áp dụng cho một tập giá trị bao gồm: SUM, AVERAGE, MAXIMUM, MINIMUM, COUNT

- Truy vấn 1: Tìm tên tất cả các Sinh viên có ngành học Công Nghệ Thông Tin (Computer Science)
  - Truy vấn 2: Tìm mã số sinh viên và tên của tất cả những sinh viên đã hoàn thành hơn 90 giờ học.
  - Truy vấn 3: Tìm tên của tất cả những sinh viên dưới 20 tuổi và đã hoàn thành hơn 80 giờ học.
  - Truy vấn 4: Tìm tên của tất cả các lớp thuộc khoa Công nghệ thông tin hoặc khoa Vật lý.
  - Truy vấn 5: Tìm tên của tất cả các giáo sư đã dạy một lớp trong kỳ mùa thu năm 2002 (Fail 2002)
  - Truy ván 6: Tim tên của tất cả các sinh viên đã học một lớp trong kỳ mùa thu 2003 mà được dạy bởi giáo sư có hơn 20 năm kinh nghiệm.
  - Truy vấn 7: Tìm tên tất cả các giáo sư hoặc dạy ở khoa Công nghệ thông tin hoặc có hơn 20 năm kinh nghiệm giảng dạy.
  - Truy vấn 8: Tìm mã số tất cả các sinh viên mà chỉ đăng kí học vào kỳ mùa xuân 2003.

